

СИЛЛАБУС
2022-2023 оқу жылының күзгі семестрі
«8D05108 - Геоботаника» білім беру бағдарламасы

Пәннің коды	Пәннің атауы	Докторанттардың өзіндік жұмысы (ДӨЖ)	Сағат саны			Кредит саны	Докторанттардың оқытушы басшылығымен өзіндік жұмысы (ДӨӨЖ)
			Дәрістер (Д)	Практ. сабақтар (ПС)	Зерт. сабақтар (ЗС)		
OSRUSP 7201	Қазіргі табиғатты пайдалану жағдайында өсімдіктер жағдайын бағалау	98	15	30	-	5	7

Курс туралы академиялық ақпарат

Оқытудың түрі	Курстың типі / сипаты	Дәріс түрлері	Практикалық сабақтардың түрлері	ДӨЖ саны	Қорытынды бақылау түрі
Күндізгі	Кәсіби / теориялық	Ақпараттық, визуалды дәріс	Ситуациялық міндеттерді шешу	3	Жазбаша емтихан
Дәріскер	Аметов Абибулла, биология ғылымдарының кандидаты, доцент				
e-mail	abibulla.ametov@kaznu.kz				
Телефоны	87012358032				

Курстың академиялық презентациясы

Пәннің мақсаты	Оқытудың күтілетін нәтижелері (ОН) Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабілетті болады:	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ) (әрбір ОН-ге кемінде 2 индикатор)
Қазақстан өсімдіктері жабынының негізгі типтерімен, шығу тегімен, қалыптасу ерекшеліктерімен және оларды қорғау, сақтау шаралары бойынша алған білімдерін ғылымда және практикада тиімді пайдалану қабілеттілігін қалыптастыру	1. Қазақстанның далалы зонасының өсімдіктер жабынының трансформациялануындағы антропогендік факторлардың әсеріне талдау жасай білу	1.1 Далалы зонаның өсімдіктер жабынына және флоралық құрамына ауылшаруашылық жұмыстарына қатысты жүргізілетін іс-шаралардың әсеріне талдау жасайды; 1.2 Далалы зонаның өсімдіктер жабынына және флоралық құрамына техногендік жұмыстарға қатысты жүргізілетін іс-шаралардың әсерін талдайды; 1.3 Құрылыс жұмыстарының жүруі және селитипті-өндірістік комплекстердің қалыпты жұмыс істеуінің далалы зонаның өсімдіктер жабынына және олардың флоралық құрамына әсеріне талдау жасайды
	2. Солтүстік және Орталық Қазақстанның пайдалы қазбаларын игерудің (көмірді, темірді, мысты, алтынды және т.б.) қоршаған ортаның экологиясына және өсімдіктер жабынына әсеріне талдау жасай білу	2.1 Көмірді өндіруге байланысты пайда болған үйінділердің (террикондардың) және ашық карьерлердің қоршаған ортаның экологиясына, өсімдіктер жабынына және олардың флоралық құрамына әсерін талдайды; 2.2 Қара және түсті металдарды өндіруге байланысты пайда болған күл үйінділерінің және хвостохранилищелердің қоршаған ортаның экологиясына, өсімдіктер жабынына және олардың флоралық құрамына әсеріне талдау жасайды; 2.3 Қазақстанда бүлінген жерлерді қайта қалпына келтіру (рекультивация) және

		оларды қала тұрғындарының демалыс аймағына немесе жасыл оазиске айналдыру жұмыстарының жүргізілуі қандай деңгейде екенін талдайды
	3. Қазақстанның оңтүстік және оңтүстік-шығыс аймақтарында Сырдария және Іле өзендеріне гидроэлектростанциялар салудың осы өзендердің төменгі ағысының өсімдіктер жабынына әсеріне талдау жасай білу	3.1 Қазақстанның оңтүстігіндегі облыстарда экологиялық жағдайдың қалыпты жағдайдан ауытқып, төмендеуіне байланысты Арал теңізі аумағында шөлдену процесінің орын алуына әкеліп соқтырды. Оның ауқымы өте жоғары. Талдау жасайды. 3.2 Арал аумағының өсімдіктер жабыны мен флоралық құрамының деградацияға ұшырау деңгейі қандай? Босаған теңіз табанында жаңадан өсімдіктердің пайда болуы қалай жүріп жатқанына талдау жасайды. 3.3 Іле өзенінің суының ағынын реттеуге байланысты, оның төменгі ағысының аңғарындағы өсімдіктер жабынының өзгеріске ұшырау деңгейі қандай? Тоғайдың өсімдіктер жабыны және оларды қорғауға талдай жасайды.
	4. Қазақстанның мұнай-газ өндірілетін шөлді аймақтарының өсімдіктер жабынының трансформациялануы және оларды қайта қалпына келтіру мәселелеріне талдау жасай білу	4.1 Мұнай өндірілетін аймақтардың антропогендік факторларының классификациясы және олардың сол жерлердің өсімдіктер жабынына, флоралық құрамына әсерін талдайды; 4.2 Издестіру жұмыстарын жүргізетін геологиялық партиялардың және бұрғылау ұңғыларының өсімдіктер жабынына және оардың флоралық құрамына зиянды әсерінің ауқымын (масштабы) талдайды. 4.3 Мұнай-газ өндірілетін аймақтарда, бүлінген жерлердің өсімдіктер жабынын қайта қалпына келтірудің тәсілдерін (методы фитомелиорации) меңгереді.
	5. Қазақстанның таулы аймақтарында өсімдіктер жабынына және олардың флоралық құрамына әсер ететін табиғи және антропогендік факторларды атап, оларға талдау жасау	5.1 Көктемгі қар көшкінінің жүруінің және жаз айларында жаңбырдың көп мөлшерде жаууының, қардың және мұздақтардың еруінің нәтижесінде орын алатын тасқын судың өсімдіктер жабынына және олардың флоралық құрамына әсерін талдайды; 5.2 Таудың жағдайында дауылды жерлердің және өрттің өсімдіктер жабынының, ең алдымен орман алқабының өсімдіктерінің өзгеруіне әсеріне талдау жасайды; 5.3 Таудың жағдайында малдарды бір жерге шамадан тыс жаюдың өсімдіктер жабынына және олардың флоралық құрамының өзгеруіне әсерін талдайды.
Пререквизиттер	Ботаника, Өсімдіктер мен жануарлар биоалуантүрлілігі, Өсімдіктер экологиясы, Геоботаника	
Постреквизиттер	Докторлық диссертацияны қорғау	
Әдебиет және ресурстар	Оқу әдебиеттері: <ol style="list-style-type: none"> 1. Изучение биологического разнообразия Казахстана на современном этапе / Материалы международной научной Конференции посв. Юбилейном датам выдающихся ученых – ботаников Казахстана. Алматы, 6-7 июня, 2013. 2. Олонова М.В., Чжанг Д., Бекет У. Вестник Томского гос. Университета Биология 	

	<p>2013 № 1 (21) С.59-73.</p> <p>3. Глазунов В.А. Охрана растительного мира XIII съезд русского ботан.общества (16-22 сентября, 2013 г., С.12-13).</p> <p>4. Л.А.Димеева, Г.М.Кудабаева, П.В.Веселова Охрана растительного мира XIII съезд рус.ботан.общ. (16-22 сентября, 2013 г., С.17-18).</p> <p>5. Мухитдинов Н.М. Геоботаника. Алматы., 2011. 384 б.</p> <p>6. Камелин Р.Б. Актуальные проблемы геоботаники III Всероссийская школа-конференция Научный центр РАН Петрозаводск., 2007., С.8-22.</p> <p>7. Розенберг Г.С. Актуальные проблемы геоботаники III Всероссийская школа-конференция Научный центр РАН Петрозаводск., 2007., С.72-118.</p> <p>Ғаламтор ресурстары:</p> <p>1. http://biologylib.ru (catalog)</p> <p>2. http://www.Biodiversity.ru/programs.Steppe/bulletin/step.</p>
--	--

Университеттік моральдық-этикалық құндылықтар шеңберіндегі курстың академиялық саясаты	<p>Академиялық тәртіп ережелері: Барлық білім алушылар ЖООК-қа тіркелуі қажет. Онлайн курс модульдерін өту мерзімі пәнді оқыту кестесіне сәйкес мұлткісіз сақталуы тиіс.</p> <p>НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ! Дедайндарды сақтамау баллдардың жоғалуына әкеледі! Өрбір тапсырманың дедайны оқу курсының мазмұнын жүзеге асыру күнтізбесінде (кестесінде), сондай-ақ ЖООК-та көрсетілген.</p> <p>Академиялық құндылықтар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Практикалық / зертханалық сабақтар, СӨЖ өзіндік, шығармашылық сипатта болуы керек. - Бақылаудың барлық кезеңінде плагиатқа, жалған ақпаратқа, көшіруге тыйым салынады. - Мүмкіндігі шектеулі студенттер abibulla.ametov@kaznu.kz е-мекенжайы бойынша консультациялық көмек ала алады.
Бағалау және аттестаттау саясаты	<p>Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің қалыптасуын тексеру).</p> <p>Жиынтық бағалау: аудиториядағы (вебинардағы) жұмыстың белсенділігін бағалау; орындалған тапсырмаларды бағалау.</p>

Оқу курсының мазмұнын жүзеге асыру күнтізбесі (кестесі)

Апта	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл***
Модуль 1 Қазақстанның далалы және шөлді зоналарының флорасының және өсімдіктер жабынының ерекшеліктері			
1	Д 1. Қазақстанның далалы зонасының флорасы және өсімдіктер жабыны және олардың қорғау мәселелері.	2	
	СС 1. Далалы зонаның сирек кездесетін сирек өсімдіктер қауымдастығы және оларды қорғау.	1	10
2	Д 2. Саз топырақты шөлдердің флорасы мен өсімдіктер жабыны және оларды қорғау мәселелері.	2	
	СС 2. Саз топырақты шөлдердің сирек кездесетін өсімдіктері және оларды қорғау. ДӨЖ 1. СӨЖ 1 орындау бойынша кеңес беру.	1	10
3	Д 3. Қазақстанның гипсті және эфемерлі шөлдерінің флорасы мен өсімдіктер жабыны және оларды қорғау мәселелері.	2	
	СС 3. Гипсті және эфемерлі шөлдердің сирек кездесетін өсімдіктері және оларды қорғау. ДӨЖ 1. Қазақстан далаларының өсімдіктеріне антропогендік өзгерістер факторларының әсері (ауызша).	1	10
4	Д 4. Қазақстанның құмды шөлдерінің флорасы мен өсімдіктер жабыны және оларды қорғау мәселелері.	2	
	СС 4. Құмды шөлдердің сирек кездесетін өсімдіктері және оларды қорғау. ДӨЖ 2. Коллоквиум (бақылау жұмысы). Дала зонасының тозған ауылшаруашылық жерлерін фитомелиорациялау (егістік жерлер, жайылымдар және шабындықтар) (ауызша).	1	10
5	Д 5. Қазақстанның мұнай-газ өндіретін шөлді аймақтарының өсімдіктер жабынының трансформациялануы және оны қайта қалпына келтіру.	2	
	СС 5. Мұнай-газ өндіретін аймақтарда антропогендік факторлардың трансформациялануы және олардың өсімдіктер жабынына әсері.	1	10
Модуль 2 Қазақстанның тау жүйелерінің флорасы мен өсімдіктер жабынының ерекшеліктері			
6	Д 6. Алтайдың Қазақстанға тиесілі бөлігінің флорасы мен өсімдіктер жабыны және оларды қорғау мәселелері.	2	

	СС 6. Қазақстан Алтайының сирек кездесетін өсімдіктері және оларды қорғау.	1	10
7	Д 7. Тарбағатай тауының флорасы мен өсімдіктер жабыны және оларды қорғау мәселелері	2	
	СС 7. Тарбағатай тауының сирек кездесетін өсімдіктері және оларды қорғау.	1	10
	СОӨЖ 3. СӨЖ 2 орындау бойынша кеңес беру.		
АБ 1			100
8	Д 8. Жоңғар Алатауының флорасы мен өсімдіктер жабыны және оларды қорғау мәселелері.	2	
	СС 8. Жоңғар Алатауының сирек кездесетін өсімдіктері және оларды қорғау.	1	5
	ДӨЖ 2. Дала зонасының бүлінген жерлерін рекультивациялау (терикандар, күл үйінділері мен қалдық қоймалары) және оларды фитомелиорациялау		10
9	Д 9. Іле Алатауының флорасы мен өсімдіктер жабыны және оларды қорғау мәселелері.	2	
	СС 9. Іле Алатауының сирек кездесетін өсімдіктері және оларды қорғау.	1	5
10	Д 10. Күнгей Алатаудың, Теріскей Алатаудың, Кетпентаудың флорасы мен өсімдіктер жабыны және оларды қорғау мәселелері.	2	
	СС 10. Күнгей Алатаудың, Теріскей Алатаудың, Кетпентаудың сирек кездесетін өсімдіктері және оларды қорғау.	1	10
	СОӨЖ 4. Коллоквиум (бақылау жұмысы). Арал теңізінің құрғаған түбінің шөлейттенуі. Құрғаған арал теңізі түбінің өсімдіктері (ауызша).		10
Модуль 3 Қазақстанның флорасы мен өсімдіктер жабынын қорғаудың стратегиясын іске асыру			
11	Д 11. Батыс Тянь-Шанның флорасы мен өсімдіктер жабыны және оларды қорғау мәселелері.	2	
	СС 11. Батыс Тянь-Шанның сирек кездесетін өсімдіктері және оларды қорғау.	1	5
12	Д 12. Сырдария Қаратауының флорасы мен өсімдіктер жабыны және оларды қорғау мәселелері.	2	
	СС 12. Сырдария Қаратауының сирек кездесетін өсімдіктері және оларды қорғау.	1	5
	СОӨЖ 5. СӨЖ 3 орындау бойынша кеңес беру.		
13	Д 13. Қазақстан ормандары. Морфологиясы, экологиясы және типологиясы.	2	
	СС 13. Орман отырғызу және мелиоративтік жұмыстарды жүргізу және оларды қорғау.	1	10
	СӨЖ 3 Қазақстанның дала зонасының жайылымдық шабындықтарын тиімді пайдалану (ауызша).		10
14	Д 14. Қазақстанның қорықтары, ұлттық парктер, заказниктер және олардың сирек кездесетін өсімдік түрлерін қорғау стратегиясын іске асырудағы рөлі.	2	
	СС 14. Қазақстанның биологиялық алуантүрлілігін қорғау стратегиясын іске асырудағы негізгі учаскелердің рөлі.	1	10
	СОӨЖ 6. Коллоквиум (бақылау жұмысы). Қазақстанның таулы жайылымдарын тиімді пайдалану (ауызша).		10
15	Д 15. Сирек кездесетін және жойылуға жақын өсімдіктерді қорғаудағы Қызыл кітаптың рөлі.	2	
	СС 15. Қазақстанның Қызыл кітабына енген сирек кездесетін, эндемдік және реликт түрлерімен және оларды қорғау мәселелерімен танысу.	1	10
	СОӨЖ 7. Емтиханға дайындық мәселесі бойынша кеңес беру.		
АБ 2			100

Биология және биотехнология факультетінің
деканы: б.ғ.д., профессор
Кафедра меңгерушісі: б.ғ.д., проф.м.а.

Дәріскер: б.ғ.к., доцент

Б.Қ.Заядан

М.С. Курманбаева

А.А.Аметов